

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Ons kenmerk
FM/2010/3544 U

Uw brief (kenmerk)
2010Z03508
2010Z03659

Datum 15 maart 2010
Betreft Kamervragen Kruidvat

Geachte voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden op kamervragen gesteld door de leden Spekman en Vos (beiden PvdA) en het lid Karabulut (SP) over het verkopen van kredieten door drogisterijketen Kruidvat. Ik beantwoord deze vragen mede namens de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Economische Zaken.

Hoogachtend,
de minister van Financiën,

mr. drs. J.C. de Jager

2010Z03508

Directie Financiële Markten

Vragen van de leden Spekman en Vos (beiden PvdA) aan de staatssecretarissen van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Economische Zaken over het verkopen van kredieten door drogisterijketen Kruidvat. (Ingezonden 19 februari 2010)

Ons kenmerk
FM/2010/3445 U

1

Heeft u kennisgenomen van het bericht "Schuld opbouwen bij Kruidvat"? 1)

Antwoord

Ja.

2

Welke vormen van leningen en kredieten biedt het Kruidvat aan?

Antwoord

Het Kruidvat biedt persoonlijke leningen aan. De persoonlijke lening kan worden afgesloten voor bedragen tussen de 2.500 en 50.000 euro en heeft een looptijd van 24 tot 120 maanden. Op de persoonlijke lening is, onafhankelijk van het gekozen krediet, op jaarbasis een effectieve rente van toepassing van 7,4 procent (actueel rentepercentage). Aflossing vindt plaats aan het einde van de looptijd.

Het Kruidvat biedt tevens doorlopend krediet aan. Klanten betalen rente over het uitstaande krediet en hebben binnen de kredietlimiet volledige vrijheid. Zo beslissen zij zelf wanneer zij geld opnemen en aflossen. Een doorlopend krediet is mogelijk voor bedragen tussen de 2.500 en 50.000 euro. Hierbij wordt elke maand 1,5 procent van de kredietlimiet afgelost. Op deze flexibele kredietvorm is, onafhankelijk van het gekozen krediet, een effectieve rente van toepassing van 6,5 procent op jaarbasis (actueel rentepercentage).

3

Kunnen betreffende producten ook aan de kassa/in de vestigingen van de drogisterij worden afgesloten? Kunnen consumenten bij bijvoorbeeld onvoldoende saldo ter plekke een krediet afsluiten?

Antwoord

De persoonlijke leningen en doorlopende kredieten kunnen niet in de winkel worden afgesloten. Medewerkers van het Kruidvat mogen geen advies verstrekken. De persoonlijke leningen en doorlopende kredieten kunnen uitsluitend telefonisch en online via www.leningen.kruidvat.nl worden aangevraagd en afgesloten. Het Kruidvat is als verbonden bemiddelaar geregistreerd bij Autoriteit Financiële Markten (AFM) en brengt de kredieten onder bij Santander Consumer Finance Benelux BV. Kruidvat leningen worden op dezelfde manier behandeld als alle andere leningen van Santander in Nederland. Santander en veel andere marktpartijen bieden op deze wijze kredieten aan. De klant kan op de betreffende internetsite alle informatie terugvinden, inclusief de desbetreffende kredietprospectussen en algemene voorwaarden.

4

Vindt u het verantwoord dat drogisterijen het verkopen van drogisterijartikelen combineren met het afsluiten van leningen?

Antwoord

Ik voorzie geen problemen als een bedrijf activiteiten op meerdere markten ontplooit. Uiteraard heeft een bedrijf in kwestie zich daarbij te houden aan de geldende wettelijke regels.

Vanuit mededingingsrechtelijk standpunt bezien, vind ik het niet onwenselijk dat leningen via meerdere officieel geregistreerde kredietverstrekkers en via verschillende distributiekanaalen worden aangeboden. De concurrentie tussen de aanbieders heeft een gunstig effect op de prijs, wat voor de consument neerkomt op een lagere rente. Dit wordt bevestigd door de Nma.

Verder vind ik dat er voldoende regelgeving is om de consument te beschermen tegen het afsluiten van niet- passende producten. Bij de AFM geregistreerde bemiddelaars zijn gebonden aan de strikte regels van de Wet op het financieel toezicht (Wft). Dat betekent onder meer dat kredietaanbieders een vergunning moeten hebben voor hun activiteiten, de financiële gevolgen van het krediet inzichtelijk moeten maken en bij elke aanvraag voor krediet de kredietwaardigheid van de desbetreffende consument dienen te toetsen.

Daarbij heeft de consument een eigen verantwoordelijkheid voor het nemen van beslissingen op dit terrein. Om de consument in staat te stellen de verantwoordelijkheid beter te kunnen nemen, zet de overheid in op financiële educatie en bewustwording van de consument. Een goed voorbeeld daarvan is Centiq, het samenwerkingsplatform van overheid, bedrijfsleven en belangenorganisaties die gerichte activiteiten ondernemen richting consumenten en jongeren. Ook is de website www.wijzeringeldzaken.nl ingericht.

5

Vindt u het onwenselijk dat consumenten tijdens het winkelen in een drogisterij voortdurend geconfronteerd kunnen worden met de mogelijkheid om leningen en kredieten af te sluiten bij de drogist?

Antwoord

Zoals ik reeds in het antwoord op vraag 3 heb aangegeven, kan een persoonlijke lening of het doorlopend krediet niet in de winkel worden afgesloten. Medewerkers van Kruidvat mogen bovendien geen advies verstrekken. De persoonlijke leningen en doorlopende kredieten kunnen uitsluitend telefonisch en online via www.leningen.kruidvat.nl worden aangevraagd en afgesloten. Er is dan ook geen sprake van een situatie waarin consumenten tijdens het winkelen een krediet kunnen afsluiten.

6

Hoe rijmt de eenvoudigheid van het afsluiten van een forse lening of krediet in een drogisterij zich met uw streven om te voorkomen dat consumenten zich te makkelijk in de schulden steken?

Directie Financiële Markten

Ons kenmerk
FM/2010/3445 U

7

Bent u van mening, en kunt u onderbouwen, dat de algemene voorwaarden voor het afsluiten van een krediet of lening bij het Kruidvat, kwetsbare consumenten voldoende beschermen tegen het zich in onverantwoorde schulden te steken?

8

In hoeverre vindt u dat het afsluiten van leningen en kredieten in allerlei detailhandelzaken moet worden begrensd om te voorkomen dat kwetsbare consumenten zich te makkelijk in de schulden steken?

9

Zijn de medewerkers van Kruidvat eveneens gebonden aan de zorgplicht uit de Wet financieel toezicht? Hoe is het nakomen van die zorgplicht met betrekking tot de leningen en kredieten van Kruidvat geregeld?

Antwoord 6 t/m 9

Op grond van mijn onderzoek is gebleken dat het Kruidvat aan de huidige wettelijke eisen voldoet. Het afsluiten van een krediet bij het Kruidvat is daarmee niet eenvoudiger of gecompliceerder dan bij andere kredietverstrekkers. Wanneer de looptijd van een krediet de termijn van drie maanden overstijgt, is de Wft van toepassing. Overigens zullen door het wetsvoorstel ter implementatie van de richtlijn consumentenkrediet ook kredieten met een looptijd korter dan 3 maanden onder de Wft komen te vallen. De Wft stelt verschillende eisen aan het aanbieden van krediet.

Een belangrijke eis voor het aanbieden van consumentenkrediet is dat de aanbieder over een vergunning beschikt. Deze vergunning wordt door de AFM verleend indien onder meer is voldaan aan voorwaarden met betrekking tot de deskundigheid en betrouwbaarheid. Daarnaast geldt voor een aanbieder van krediet een vergaande zorgplicht. Zo dienen aanbieders van krediet informatie in te winnen over de financiële positie van de consument en te beoordelen of het aangaan van een kredietovereenkomst verantwoord is. Indien uit deze kredietwaardigheidstoets blijkt dat een kredietovereenkomst onverantwoord is, mag de aanbieder deze niet aangaan. Verder dient de aanbieder van krediet een kredietprospectus beschikbaar te stellen op zijn website. Ten slotte gelden er regels waar reclame-uitingen over krediet aan moeten voldoen. Een belangrijk voorbeeld hiervan betreft de verplichting om in reclame-uitingen voor krediet een waarschuwing op te nemen over de gevolgen die aan het krediet verbonden zijn.

Ik ben dan ook van mening dat het aanbieden van krediet door het Kruidvat aan voldoende regels is gebonden. Deze regels en aanvullende maatregelen creëren de voorwaarden voor consumenten om de juiste keuze te kunnen maken bij het

aangaan van een kredietovereenkomst. Het aangaan van een dergelijke overeenkomst blijft echter de verantwoordelijkheid van de consument zelf.

Directie Financiële Markten

Ons kenmerk
FM/2010/3445 U

1) Dagblad Spits, 16 februari 2010

2010Z03659

Directie Financiële Markten

Vragen van het lid Karabulut (SP) aan de minister van Financiën over de nieuwe rol van drogisterijketen Kruidvat als kredietverstrekker. (Ingezonden 23 februari 2010)

Ons kenmerk
FM/2010/3445 U

1

Vindt u het wenselijk dat drogisterijketen Kruidvat leningen wil gaan verstrekken tussen de 2.500 en 50.000 euro, terwijl 1,8 miljoen huishoudens kampen met betalingsachterstanden en honderdduizenden Nederlanders zware financiële problemen hebben? Zo ja, waarom? Zo nee, hoe gaat u voorkomen dat Kruidvat kredieten gaat verkopen als ware het shampoo? 1) 2)

2

Bent u van mening dat het aanvragen van consumptief krediet via drogisterijketen Kruidvat een veilige en betaalbare vorm van lenen is voor de consument? Zo ja, waarop baseert u dat? Zo nee, bent u bereid deze vorm van kredietverstrekking te verbieden?

Antwoord 1 en 2

Zie de beantwoording van vraag 4 van de vragen van Spekman en Vos.

3

Investeert Kruidvat door middel van opleiding in haar medewerkers, zodat zij bij de verstrekking van consumptief krediet een goed financieel advies vooraf aan de consument kunnen verstrekken en niet slechts een folder met daarin informatie uitdelen? Kunt u dit toelichten?

Antwoord

Zoals reeds eerder aangegeven, kan een krediet niet in de winkel worden afgesloten. Medewerkers van het Kruidvat zullen dan ook geen advies verstrekken. De persoonlijke leningen en doorlopende kredieten kunnen uitsluitend telefonisch en online worden afgesloten. De consument kan op de betreffende internetsite alle informatie terugvinden, inclusief de diverse kredietprospectussen en algemene voorwaarden.

4

Voldoet Kruidvat aan alle vereisten waaraan een financiële dienstverlener moet voldoen op basis van de Nederlandse wetgeving, bijvoorbeeld de vereisten ten aanzien van deskundigheid, betrouwbaarheid en integere bedrijfsvoering, maar ook ten aanzien van de zorgplicht? Zo ja, waar blijkt dit uit? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Zie de beantwoording van vraag 6 t/m 9 van de vragen van Spekman en Vos.

5

Bent u het met uw voorganger, de heer Zalm, eens dat de 'consument juist kan profiteren van het vergroten van de concurrentie'? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet? 3)

6

Vindt u het in zijn algemeenheid wenselijk dat organisaties buiten de financiële sector zich op de markt voor consumptief krediet begeven? Kunt u dit toelichten?

Antwoord 5 en 6

Ik vind het niet onwenselijk dat organisaties buiten de financiële sector zich op de markt voor consumptief krediet begeven, omdat bedrijven die financiële dienstverlening willen aanbieden aan strenge regels gebonden zijn. Ook vanuit mededingingsrechtelijk oogpunt bezien vind ik het niet onwenselijk dat leningen via meerdere vergunninghoudende kredietaanbieders en via verschillende distributiekanaalen worden aangeboden. Concurrentie tussen kredietaanbieders heeft een gunstig effect op de prijs. De rente die de consument moet betalen voor een lening kan hierdoor lager uitpakken.

1) http://www.beursduivel.be/nieuws/81540/naar_kruidvat_voor_een_lening

2) Monitor Betalingsachterstanden 2009 (29 november 2009)

Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2004-2005, nr. 2100

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van de leden Spekman en Vos (beiden PvdA), ingezonden 19 februari 2010 (vraagnummer 2010Z03508)